

संगीतोपयोगी
आलाप दर्शिका.
भाग पहिला



हस्ता.
विष्णु शामराव अत्रे.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાખિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૬૭૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ આલમ દર્શિહા -૧-૨

વિષય ઇતર

આભાપ દર્શિકા

(સ્વર્ગ પહેલો)

કર્તા અને પ્રકાશક,
વિજય શામરાવ અત્રે
(Gwalior Diplomaed)

સંગીત અધ્યાપક,
ગુજરાત મહિલા પાઠશાળા,
અને
શ્રી જીવકોર વનિતાવિશ્રામ,
અમદાવાદ.

(સર્વ હક્ક સ્વાધીન)

વિ. સં. ૧૯૮૭

ઇ. સ. ૧૯૩૧

કિંમત આઠ આના.

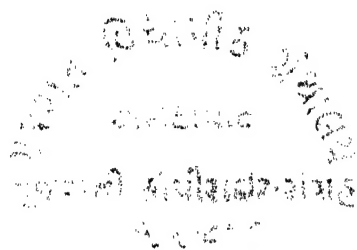
મળવાનું ઠેકાણું :—

વિષ્ણુ શામરાવ અત્રે

ગુજરાત મહિલા પાઠશાળા વલ્લભ રોડ, અમદાવાદ.

અને

શ્રી જીવકોર વનિતાવિશ્રામ, અમદાવાદ.



આવૃત્તિ પહેલી : : પ્રત ૫૦૦.

મુદ્રક : પટેલ મૂળચંદભાઈ ત્રિકમલાલ
મુદ્રણસ્થાન : સૂર્યપ્રકાશ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ
પાનકોર નાકા : : અમદાવાદ.

કર્તાના બે બોલ

સંગીતપ્રવેશિકા નામનું મારું પ્રથમ પુસ્તક પ્રગટ થયાં બે તર્ષ થયાં. તેને અત્રેના શ્રી જીવદાર વનિતાવિશ્રામ અને મ્યુનિ. ગર્સ હાઇસ્કૂલમાં પાઠ્ય પુસ્તક તરીકે સ્થાન મળતાં, તેમજ સુરત, વડોદરા જેવાં અન્ય સ્થળેથી તેની માગણી થતાં, પુસ્તકમાં સ્વીકારેલી પદ્ધતિ સારા પ્રમાણમાં લોકાદરને પાત્ર થઈ છે, તે જણાવતાં અત્યંત આનંદ થાય છે.

કેટલાક મિત્રો તરફથી આગ્રહભરી સૂચનાઓ મળવાથી તેમજ સંગીતપ્રવેશિકાના બહેાળા ઉઠાવથી ઉત્સાહિત થઈ સંગીત વિષયક આલાપ-તાનનું આ ન્હાનકડું પુસ્તક પ્રગ્ન સમક્ષ રજુ કરું છું; આવાં પુસ્તકો પ્રગટ કરવાનો એકમાત્ર ઉદ્દેશ સંગીતની અદ્ય સેવા અને શ્રી. ભાતખંડેની પદ્ધતિનો પ્રચાર કરવાનો છે. આશા છે કે સુશિક્ષિત જનતા આ પુસ્તકને પાણુ સારો આવકાર આપશે, જેથી કર્તાને તેના બીજા ભાગો પ્રગટ કરવાની પ્રેરણા અને ઉત્તેજન મળશે.

શ્રીકૃષ્ણજયંતિ, ૧૯૮૭

તા. ૫ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૧.

ગુજરાત મહિલા પાઠશાળા

અમદાવાદ.

વિષ્ણુ શામરાવ અત્રે

અ નુ ક મ શિ કા

રાગનાં નામ	પૃષ્ઠ
૧ યમન	૧
૨ ભૂપાલી	૮
૩ કાશી	૧૨
૪ ગિદાગ	૧૬
૫ ખમાજ	૨૫

સ્વર વિસ્તાર

૧ યમન	૩૪
૨ ભૂપાલી	૩૫
૩ કાશી	૩૫
૪ ગિદાગ	૩૬
૫ ખમાજ	૩૭



આલાપદર્શિકા. (ભાગ પહેલો.)

૧. રાગ યમન.

આરોહાવરોહસ્વરૂપ.

સારે ગમ પધ નિસાં | સાં નિ ધ પ મ ગ રે સા.

પ ક ડ :— ગરે, નિ રે સા, પ મ ગ રે, ગરેસા.

વાદી — ગંધાર; સંવાદી — નિષાદ.

ગાવાનો સમય:—રાત્રીનો પ્રથમ પ્રહર.

સ્થાયી—ત્રિતાલ.

નિ ધ ડ પ	મ પ ગ મ	પ — — —	પ મ ગ રે
સ દા ડ શિ	વ ભ જ મ	ના ડ ડ ડ	નિ સ દિ ન
૦	૩	×	ર
સા રે ગ રે	ગ મ પ ધ	પ મ ગ રે	ગ રે સા —
રિ ધ સિ ધ	દા ડ ય ક	ખિ ન ત સ	હા ડ ય ક
૦	૪	×	ર
નિ રે ગ મ	પ ધ નિ સાં	રેં સાં નિ ધ	પ મ ગ મ
ના ડ હ ક	ભ ટ ક ત	કિ ર ત અ	ન વ ર ત
૦	૩	×	ર

અંતરા.

પ ગ પ ધ પ	સાં — સાં —	નિ રેં ગ રેં	સાં નિ ધ પ
શં ડ ક રડ	ભો ડ લા ડ	પા ડ ર વ	તી ર મ છુ
૦	૩	×	ર

ગ રેં સાં નિ	ધ પ નિ ધ	પ મ ગ રે	ગ રે સા સા
સી ત ત ન	પૌં ડ ન ગ	ભુ ડ ખ ન	બ નુ પ મ
૦	૩	x	૨
નિ રે ગ મ	પ ધ નિ સાં	રેં સાં નિ ધ	પ મ ગ મ
કા ડ હે ન	સુ મ ર ત	ભ ટ ક ત	તું ફિ ર ત
૦	૩	x	૨

સ્થાઈની તાનો.

નં.૧ સ દા ડ શિ	વ ભ જ મ	ના ડ ડ ડ	પમ ગરે ગરે સા
૦	૩	x	૨
૨ સ દા ડ શિ	વ ભ જ મ	પમ ગરે ગરે સા	નિરે ગમ પધ નિસાં
૦	૩	x	૨
૩ સ દા ડ શિ	વ ભ જ મ	પમ ગમ પધ નિસાં	નિધ પમ ગરે સા
૦	૩	x	૨
૪ સ દા ડ શિ	વ ભ જ મ	પમ ગમ પધ નિસાં	રેં સાં નિધ પમ ગમ
૦	૩	x	૨
૫ સ દા ડ શિ	વ ભ જ મ	ના ડ ડ ડ	નિ સ દી ન
૦	૩	x	૨
પમ ગમ પધ નિસાં	નિધ પમ ગરે સા	પમ ગમ પધ નિસાં	રેં સાં નિધ પમ ગમ
૦	૩	x	૨

६ स दा ङ शि ०	व ल ञ भ ३	ना ङ ङ ङ x	नि स दी न २
निरे गरेसासानिरे ०	गम॑ पम॑ गरे सासा ३	निरे गम॑ पधनिसां x	निध॑ पम॑ गरे सासा २
७ स दा ङ शि ०	व ल ञ भ ३	ना ङ ङ ङ x	नि स द्वि न २
निरे गग रेग म॑म॑ ०	गम॑ पप॑ म॑प धध ३	पध॑ निनि धनि सांसां x	निध॑ पम॑ गरे सासा २
८ स दा ङ शि ०	निरे गरे सासा निरे ३	गम॑ पम॑ गरे सासा x	निरे गम॑ पध निसां २
निध॑ पम॑ गरे सासा ०	निरे गम॑ पधनिसां ३	रेसां निध॑ पम॑ गरे x	सासा निरे गम॑ पध २
९ स दा ङ शि ०	व ल निरे गम॑ ३	पध॑ निसां रेगं रेसां x	निध॑ पम॑ गरे सासा २
१० स दा ङ शि ०	व ल ञ भ ३	ना ङ ङ ङ x	नि स द्वि न २

नि॒रे ग॒म॑ प॒म॑ ग॒रे	ग॒म॑ प॒ध॑ प॒म॑ ग॒रे	ग॒म॑ प॒ध॑ नि॒ध॑ प॒म॑	ग॒रे ग॒म॑ प॒ध॑ नि॒सां
•	३	x	२
नि॒ध॑ प॒म॑ ग॒रे ग॒म॑ प॒ध॑ नि॒सां रे॑ गं रे॑ सां	नि॒ध॑ प॒म॑ ग॒रे सा॒सा	प॒ध॑ प॒म॑ ग॒म॑ प॒ध॑	
०	३	x	२
११ स॒ दा॒ ङ॒ शि॒	व॒ ल॒ ङ॒ म॒	नि॒रे ग॒म॑ प॒ ङ॒	प॒म॑ ग॒रे ग॒म॑ प॒
०	३	x	२
प॒म॑ ग॒म॑ प॒ध॑ प॒म॑	ग॒म॑ प॒ध॑ नि॒ध॑ प॒म॑	ग॒म॑ प॒ध॑ नि॒सां नि॒ध॑	प॒म॑ ग॒म॑ प॒ध॑ नि॒सां
०	३	x	२
रे॑ सां नि॒ध॑ प॒म॑ ग॒म॑	प॒ध॑ नि॒सां रे॑ गं रे॑ सां	नि॒ध॑ प॒म॑ ग॒रे सा॒सा	प॒म॑ ग॒म॑ प॒ध॑ नि॒सां
०	३	x	२

अंतराती तानो

१२ शं॑ ङ॒ क॒ र॒	लो॒ ङ॒ ला॒ ङ॒	सां॑ रे॒ सां॑ नि॒ ध॑ नि॒ ध॑ प॒	प॒ध॑ प॒म॑ ग॒म॑ प॒
०	३	x	२
१३ शं॑ ङ॒ क॒ र॒	लो॒ ङ॒ ला॒ ङ॒	सां॑ रे॒ सां॑ नि॒ ध॑ नि॒ ध॑ प॒	प॒ध॑ प॒म॑ ग॒रे सा॒सा
०	३	x	२

१४ शं ड क र ०	भो ड ला ड ३	गरे सांनि धप मप x	निध पम गरे सासा २
१५ शं ड क र ०	भो ड ला ड ३	पा ड र व x	ती र म लु २
सांग रे सांनि रे सांनि ०	धसां निध पनि धप ३	सारे सांनि धनि धप x	पध पम गरे सासा २
१६ शं ड क र ०	भो ड ला ड ३	पा ड र व x	ती र म लु २
सारे गंग निसां रे रे ०	धनि सांसां पध निनि ३	मप धध गम पप x	रेग मम गरे सासा २
१७ शं ड क र ०	भो ड ला ड ३	सारे गंग रे सां निसां x	रे रे सांनि धनि सांसां २
निध पध निनि धप ०	मप धध पम गम ३	पप मग रेग मम x	गरे सारे गग रेसा २
१८ शं ड क र ०	भो ड ला ड ३	पा ड र व x	ती र म लु २

सां॒रें गं॒गं नि॒सां रें॒रें ध॒नि सां॒सां प॒धनि॒नि	म॒प ध॒ध ग॒मं प॒प	रें॒ग म॒मं ग॒रें सा॒सा
०	३	२
रें॒रें सा॒सा गं॒ग रें॒रें म॒म गं॒ग प॒प म॒म	ध॒ध प॒प नि॒नि ध॒ध	सां॒सां नि॒नि रें॒रें सां॒सां
०	३	२
१९ शं॒ ङ॒ क॒ र॒	बो॒ ङ॒ दा॒ ङ॒	नि॒रें ग॒रें सां॒सां नि॒रें
०	३	२
नि॒रें गं॒ग रें॒सां नि॒सां रें॒रें सां॒नि ध॒प म॒प	म॒प ध॒नि सां॒रें ग॒रें	सां॒नि ध॒प म॒ग रें॒सा
०	३	२

दुगाणु

नि॒ ध - प	म॒ प ग॒ म॒	प - - -	नि॒ध ङ॒प म॒प ग॒म
स॒ दा॒ ङ॒ शि॒	व॒ ल॒ ञ॒ म॒	ना॒ ङ॒ ङ॒ ङ॒	स॒दा ङ॒शि॒व॒ल॒म॒
०	३	×	२
प - प॒मं ग॒रें	सा॒रें ग॒रें ग॒मं प॒ध	प॒मं ग॒रें ग॒रें सा॒सा	नि॒रें ग॒मं प॒ध नि॒सां
ना॒ ङ॒ नि॒श॒ द्वि॒	रि॒ध सि॒ध दा॒ ङ॒ य॒क	प्री॒त॒त॒स॒ दा॒ ङ॒ य॒क	ना॒ ङ॒ ल॒ट॒ ल॒ट॒ क॒त
०	३	×	२

रेसां निध पम गम किर तय नव रत ०	निध-प मप गम सदा ऽशिवलज्जम ३	प - पम गरे ना ऽ निश दिन x	ग पध सां सां शं कर बो ला २
निरे गंरेसां निध प पाड रव तीर मण ०	गंरेसां निध प निध सीत तन पं ऽ नग ३	पम गरे गरेसासा भुड प्नन व्यनु पम x	निरे गम पध निसां काड हेन सुम रत २
रेसां निध पम गम लट कत तू कि रत ०	निध-प पम गम सदा ऽशि वलज्जम ३	प प गम पध ना ऽ ऽऽ ऽऽ x	निध-प मप गम सदा ऽशिवलज्जम २
प प गम पध ना ऽ ऽऽ ऽऽ ०	निध-प मप गम सदा ऽशि वलज्जम ३	प - - - ना ऽ ऽ ऽ x	

૨. રાગ ભૂપાલી.

આરોહણરોહસ્વરૂપ.

સા રે ગ પ ધ સાં | સાં ધ પ ગ રે સા.

પકેડ:— ગ રે સા ધ, સા રે ગ, પગ, ધ પ ગ રે સા.

વાદી — ગંવાર; સંવાદી — ધૈવત

ગાવાનો સમય :— રાત્રીનો પ્રથમ પ્રહર

સ્થાયી - ત્રિતાલ

સાં સાં ધ પ	ગ રે સા રે	પ ગ પ પ	પ ધ ધ -
ઈ ત નો બે	અ ન પ ર	મા ડ ન ન	ક રી યે ડ
૦	૩	×	૨
ગ ગ ગ રે	ગ પ ધ સાં	પ ધ સાં સાં	સાંસાં ધ પ ગ રે સા
૩ રી યે ડ	પ્ર ભુ સો ડ	આ ડ ડ જ	આ ડ ડ ડ લી
૦	૩	×	૨

અંતરા.

ગ - - -	પ - સાં ધ	સાં સાં સાં —	સાં રેં સાં —
જોડકો ઇ	આડ વેડ	અ પ ને ડ	ઠી ગ વા ડ
૦	૩	x	૨
ધ - ધ -	સાંસાં રેં રેં	સાં રેં ગં રેં	સાં સાં ધ પ
તાડ સોંડ	ગ ર વ ન	હી ડ ડ જી	યે ડ ડ ડ
૦	૩	x	૨
પ ગ રે ગ	પ ધ સાં સાં	પ ધ સાં સાં	સાંસાં ધપ ગરે સા
સદાડ રૈં	ડ ગ ય હ	રી ડ ડ ત	માડ ડડ ડડ ને
૦	૩	x	૨

સ્થાઈની તાનો

૧. નં.			
૧ ઈ ત નો જો	બ ન પ ર	સારે ગરેસા સારે	ગપ ધપ ગરે સા
૦	૩	x	૨
૨ ઈ ત નો જો	બ ન પ ર	સારે ગરેગપ ગરે	ગપ ધપ ગરે સા
૦	૩	x	૨
૩ ઈ ત નો જો	બ ન પ ર	સારે ગ રેગ પ	ગપ ધ પધ સાં
૦	૩	x	૨

૪ ઈ ત નો બે ૦	બ ન પ ર ૩	સારે ગપ ધસારેંગ ×	રેસાં ધપ ગરે સા ૨
૫ ઈ ત નો બે સારે ગરે સા સારે ૦	બ ન પ ર ગપ ધપ ગરે સા ૩	મા ડ ન ન સારે ગપ ધસારેંગ ×	ક રી યે ડ રેસાં ધપ ગરે સા ૨
૬ ઈ ત નો બે ૦	બ ન પ ર ૩	સારે ગરે ગપ ગરે ×	ગપ ધપ ગરે ગપ ૨
ધસાં ધપ ગરે ગપ ૦	ધસાં રેસાં ધપ ગરે ૩	ગપ ધસારેંગરેસાં ×	ધપ ગરે ગરે સા ૨
૭ ઈ ત નો બે ૦	બ ન પ ર ૩	સારે ગગ રેગ પપ ×	ગપ ધધ પધ સાંસાં ૨
ધસાં રેરેસારેંગ ૦	ગગરેસાં રેરેસાંધ ૩	સાંસાં ધપધધ પગ ×	પપ ગરે ગગ રેસા ૨

અંતરાની તાનો

૮ બે ડ કા ઈ ૦	આ ડ વે ડ ૩	સાંસાં ધપ ગરે સા ×	સારે ગપ ધસાં ધધ ૨
------------------	---------------	-----------------------	----------------------

૯ જો ડ કા ઈ	આ ડ વે ડ	પધ સારે ગરે સારે	સાંસાં ધપ ગરે સા
૦	૩	x	૨
૧૦ જો ડ કા ઈ	સારે ગપ ધસાં રેગં	રેંસાં ધપ ગરે સા	સારે ગપ ધસાં પધ
૦	૩	x	૨
૧૧ જો ડ કા ઈ	આ ડ વે ડ	અ પ ને ડ	સાંસાં ધપ ગરે સા
૦	૩	x	૨
રેરે સાસા ગગ રેરે	પપ ગગ ધધ પપ	સાંસાં ધપ રેં રેં સાંસાં	ગરે સારે સાંસાં ધપ
૦	૩	x	x
૧૨ જો ડ કા ઈ	આ ડ વે ડ	અ પ ને ડ	ઠીં ગ વા ડ
૦	૩	x	૨
સારે ગંગરે સાંસારે	ગંગં પંપં ગરે સાં	સારે ગંગરે સાં ધસાં	રેં રેં સાં ધ પધ સાંસાં
૦	૩	x	૨
ધપ ગપ ધધ પપ	રેગ પપ ગરે સારે	ગપ ધપ ગરે સા	સારે ગપ ધસાં પધ
૦	૪	x	૨
૧૩ જો ડ કા ઈ	આ ડ વે ડ	અ પ ને ડ	ઠીં ગ વા ડ
૦	૩	x	૨
ગંગં રેંસાં રેં રેં સાંધ	સાંસાં ધપ ધધ પગ	પપ ગરે ગગ રેસા	સારે ગપ ધસાં પધ
૦	૦	x	૨

૩. રાગ કાફી.

આરોહણવરોહસ્વરૂપ

સા રે ગ મ પ ધ નિ સાં | સાં નિ ધ પ મ ગ રે સા.

પકડ :— સાસા, રેરે, ગગ, મમ, પ.

વાદી — પંચમ; સંવાદી — રિષભ.

ગાવાનો સમય :— રાત્રીનો ખીન્ને પ્રહર.

સ્થાયી - ત્રિતાલ

સા નિ			
છાં ડો			
સા રે રે ગ	- મ - મ	પ - પ મ	પ ધ નિ સાં
છાં ડો છે લા	ડ મો ડ રી	ઐ ડ યા દુ	ખ ત મો રી
૦	ઠ	×	ર
નિ ધ પ મ પ	ગ - રે -	ર નિ ધ નિ	પ ધ મ પ
ન ર ડ મ ક	લા ડ ઈ ડ	કૈ સે તુ મ	કૈ સે તુ મ
૦	ઠ	×	ર
ગ મ પ ગ	મ મ સા નિ	સા ગ રે મ	ગ રે સા નિ
નિ ડ ર લા	ડ લ મ ગ	રો ક ત પ	રા ઈ, છાં ડો
૦	ઠ	×	ર

અંતરા.

મ મ મ પ	નિ નિ સાં સાં	રે' રે'ગું રે' સાં	રે' નિ સાં સાં
કે સે તુ મ	મ હા રા જ	આ વડ ત ન	તો કા લા જ
x	ર	૦	૩
પ રે' સાં રે'	નિ નિ સાં સાં	પ ધ પ નિ	ધ પ સા નિ
જા નો ના કં	સા કા રા જ	પ ક ડ મ	ગા વે વા કી
x	ર	૦	૩
સા ગુ રે મ	ગુ રે સા નિ		
ફિ ર ત દુ	હા ધ, જાં ડો		
x	ર		

સ્થાઈની તાનો.

નં૦			
૧ સા રે રે ગુ	- મ - મ	પ મ પધ નિસાં	નિધ પમ ગરે સાનિ
જાં ડો છે લા	ડ મો ડ રી	ઝે ડ યાડ ડડ	ડડ ડડ ડડ ડડ
૦	૩	x	૨
૨ જાં ડો છે લા	ડ મો ડ રી	સારે ગુમ પધ નિસાં	નિધ પમ ગરે સનિ
૦	૩	x	૨

૩ છાં ડો છે લા ૦	ડ મો ડ રી ૩	પધનિસારેગરેસાં x	નિધપમગરેસાનિ ૨
૪ છાં ડો છે લા ૦	ડ મો ડ રી ૩	નિધ પનિધપમપ x	નિધ પમગરેસાનિ ૨
૫ છાં ડો છે લા ૦	ડ મો ડ રી ૩	પમગમ પધનિસાં x	નિધ પમગરેસાનિ ૨
૬ છાં ડો છે લા ૦	ડ મો ડ રી ૩	ઐં ડ યાં દુ x	અ ત મો રી ૨
સારે ગમ પમગરે ૦	ગમ પધ નિધ પમ ૩	પધનિસારેગરેસાં x	નિધપમગરેસાનિ ૨
૭ છાં ડો છે લા ૦	ડ મો ડ રી ૩	ઐં ડ યાં દુ x	અ ત મો રી ૨
પમ પમ ગરે સા ૦	નિધ નિધ પમ પ ૩	સાનિ સાનિ ધપ મપ x	નિધપમગરેસાનિ ૨
૮ છાં ડો છે લા ૦	ડ મો ડ રી ૩	ઐં ડ યાં દુ x	અ ત મો રી ૨
રેગ મગ મગરેસા ૦	ગમ પમ પમ ગરે ૩	ગમ પધ નિધ પમ x	સાનિધપ મગરેસા ૨

અંતરાની તાનો.

૯ કૈ સે તુ મ	મ હા રા જ	ગુરેં સાંનિધપમપ	નિધ પમ ગુરે સા
x	૨	૦	૩
૧૦ કૈ સે તુ મ	મ હા રા જ	આ વ ત ન	તો કો લા જ
x	૨	૦	૩
ગુરેં સાં ગુરેં સાં નિસાં	ગુરેં સાં નિધ પ મ પ	નિધ પ નિધ પ મ પ	નિધ પ મ ગુરે સા
x	૨	૦	૩
૧૨ કૈ સે તુ મ	મ હા રા જ	આ વ ત ન	તો કો લા જ
x	૨	૦	૩
મં ગુમં ગુરેં સાં નિસાં	ગુરેં સાં નિધ પ મ પ	ગુરેં સાં નિધ પ મ પ	નિધ પ મ ગુરે સા
x	૨	૦	૩
૧૨ કૈ સે તુ મ	મ હા રા જ	ગુરે ગુરે સાં નિસાં	અગમ ગુરે સાં નિસાં
x	૨	૦	૩
પમ પમ ગુરે સા	નિધ નિધ પમ પ	સાં નિસાં નિધ પ મ પ	ગુરેં ગુરેં સાં નિસાં
x	૨	૦	૩
મં ગુમં ગુરેં સાં નિસાં	ગુરેં સાં નિધ પ મ પ	ગુરેં સાં નિધ પ મ પ	નિધ પ મ ગુરે સા
x	૨	૦	૩

૪. રાગ બિહાગ.

આરોહણવરોહસ્વરૂપ.

સાગ મપ નિ, સાં | સાં નિ, પમ^૧ ગમગ, સા.પકડ :— નિસાગમપમ^૧, ગમગ, સા.

વાદી — ગંધાર; સંવાદી — નિષાદ.

ગાવાનો સમય :— રાત્રીનો બીજો પ્રહર.

બિહાગ — ત્રિતાલ. ગાયન નં ૧

નિ સાં

નિ ર

નિ	પ	—	પ	ગ	મ	ગ	મ	પ	મ ^૧ પ	ગ	મ	ગ	સા	નિ	સાં
દ	ધ	ડ	લં	ગ	ર	મૈ	કા	મો	ડડ	હ	લ	ધ	ડ	નિ	ર
૦				ડ				x				ર			
નિ	પ	—	ધ	મ	પ	ગ	મ	ગમ	પધ	ગ	મ	ગ	સા	નિ	સાં
દ	ધ	ડ	લં	ગ	ર	મૈ	કા	મોડ	ડડ	હ	લ	ધ	ડ,	નિ	ર
•				ડ				x				ર			

અંતરા.

પ પ નિ નિ	સાં - સાં સાં	સાં (સાં) નિ પ	પ નિધ સાં નિ
જ બ તેં સુ	ની ડ મુ ર	લી ડ ધુ ન	શ્ર વડ ણુ ન
૦	૩	×	૨
પ ગમ પ નિ	સાં - સાં સાં	પ્રનિ સારે સાં નિ	પ નિધ સાં નિ
જ બડ તેં સુ	ની ડ મુ ર	લીડ ડડ ધુ ન	શ્ર વડ ણુ ન
૦	૩	×	૨
નિ સા ગ મ	પ પ નિ સાં	સારેસાંનિધપમગ	રેસા નિસા નિ સાં
સુ ધ ણુ ધ	બિ સ ર ગ	ધડ ડડ ડડ ડડ	ડડ ડડ, નિ ર
૦	૩	×	૨
દ દ ડ લં	ગ ર મૈ કા	મો ડ લ લ	ધ ડ, નિ ર
૦	૩	×	૨

સ્થાઈના આલાપ અને તાનો.

૧ દ ઇ ડ લં	ગ ર મૈ કા	પ મ ગ મ	ગ ડ. નિ ર
૦	૩	×	૨

२	६	४	५	लं	ग	२	मै	डा	भो	५	६	ल	४	५	५	५
	नि	सा	ग	म	ग	५	५	५	ग	म	प	म	ग	म	ग	५
०					उ				×				२			
	नि	५	प	म	ग	म	ग	५	ग	म	प	ध	ग	म,	नि	२
०					उ				×				२			
३	६	४	५	लं	ग	२	मै	डा	भो	५	६	ल	४	५	५	५
०					उ				×				२			
	नि	सा	ग	ग	रे	सा	नि	सा	भो	५	६	ल	४	५,	५	५
०					उ				×				२			
४	नि	सा	ग	म	प	नि	सा	रे	सा	नि	ध	प	म	ग	रे	सा
०					उ				×				२			
५	६	४	५	लं	ग	२	मै	डा	नि	सा	ग	ग	रे	सा	नि	सा
०					उ				×				२			
	नि	सा	ग	म	प	नि	सा	रे	सा	नि	ध	प	म	ग	रे	सा
०					उ				×				२			
६	नि	सा	ग	म	ग	५	ग	म	भो	५	६	ल	४	५	५	५
०					उ				×				२			

૭ ગમપનિસારિસાંનિ	ધપ મપ ગમ ગ	મો ડ હ લ	ધ ડ, નિ ર
૦	૩	x	ર
૮ દ ધ ડ લં	ગ ર મૈ કા	નિસા ગમ ગ ડ	ગમ પમ ગમ ગ
૦	૩	x	ર
ગમપનિસારિસાંનિ	ધપ મપ ગમ ગ	મો ડ હ લ	ધ ડ ડ ડ
૦	૩	x	ર
૯ નિસામગ પમધપ	મપ મપ ગમ ગ	મો ડ હ લ	ધ ડ ડ ડ
૦	૩	x	ર
૧૦ સારિસાંનિધનિધપ	મધ પમ ગમ ગ	મો ડ હ લ	ધ ડ, નિ ર
૦	૩	x	ર
૬ ધ ડ લં	ગ ર મૈ કા	મો ડ હ લ	ધ ડ ડ ડ
૦	૩	x	ર

અંતરાના આલાપ અને તાનો

૧૧ જા બે તેં સુ	ની ડ ડ ડ	ગ મ પ નિ	પ નિ સાં ડ
૦	૩	x	ર

१२ ङ ञ ते सु	नी ड मु र	ली ड धु न	श्र व णु न
०	उ	x	२
ग म प नि	प नि सां ड	सां (सां) निध प	प म ^१ गम ग
०	उ	x	२
१३ ङ ञ ते सु	नी ड मु र	ली ड धु न	श्र व णु न
०	उ	x	२
गम प नि ड	पनि सांरिं सां ड	निसां गं सां ड	सां (सां) निध प
०	उ	x	२
१४ ङ ञ ते सु	नी ड मु र	ली ड धु न	श्र व णु न
०	उ	x	२
निसा गम प ड	गम पनि सां ड	पनि सांरिं सां ड	निसां गं सां ड
०	उ	x	२
सां (सां) निध प	प म ^१ गम ग	सामपम ^१ ध पध	मप मप ^१ गम ग
०	उ	x	२
१५ ङ ञ ते सु	नी ड ड ड	गमपनिसांरिंसांनि	धप मप ^१ गम ग
०	उ	x	२

૧૬ જ બ તે સુ	ની ડ ડ ડ	સારિં સાંનિ ધનિ ધપ	મધ પમ ગમ ગ
૦	૩	x	૨
૧૭ જ બ તે સુ	ની ડ મુ ર	લી ડ ધુ ન	શ્ર વ લુ ન
૦	૩	x	૨
ગમ પનિ સારિં સાંનિ	ધપ મપ ગમ ગ	સારિં સાંનિ ધનિ ધપ	મધ પમ ગમ ગ
૦	૩	x	૨
૧૮ જ બ તે સુ	ની ડ મુ ર	લી ડ ધુ ન	શ્ર વ લુ ન
૦	૩	x	૨
સાંગ રે સાંનિ રે સાંનિ	ધસાં નિધ પનિ ધપ	સારિં સાંનિ ધનિ ધપ	મધ પમ ગમ ગ
૦	૩	x	૨
૧૯ જ બ તે સુ	ની ડ મુ ર	લી ડ ધુ ન	શ્ર વ લુ ન
૦	૩	x	૨
પમ ગમ ગ ધ	પમ ગમ ગ નિ	નિધ પમ ગમ ગ	ગમ પનિ સારિં નિસાં
૦	૩	x	૨
૨૦ જ બ તે સુ	ની ડ મુ ર	લી ડ ધુ ન	શ્ર વ લુ ન
૦	૩	x	૨

निसां गंग रे सां निसां	गंमं पंमं गंरे सां	निसां गंग रे सां निसां	रे रे सां नि ध प मं प
•	३	x	२
२१ गं गं ते सु	नी ङ ङ ङ	पनि सां रे सां ङ	सां नि ध प म ग रे सां
०	३	x	२
गंरे गंरे सां नि सा	पंमं पंमं गंम ग	निध निध पंमं प	गंरे गंरे सां नि सां
०	३	x	२
पं पं गंरे सां नि ध प	निध पंम गंरे सा	निसा गंम पंम पंम	गंम पंम सां रे निसां
०	३	x	२
गं गं ते सु	नी ङ ङ ङ		
०	३		

षिहाग — त्रिताल. गायन नं. २

स्थायी.

ग म प नि	सां नि प —	प — ग म	ग — सा सा
मे रे म न	अ ट क्यो ऽ	सुं ऽ ढ र	ध्या ऽ ऽ न
०	३	×	२
प नि सां रें	सां नि प —	प — ग म	ग — सा सा
मे रे म न	अ ट क्यो ऽ	सुं ऽ ढ र	ध्या ऽ ऽ न
०	३	×	२
ग म प नि	सां नि प —	गम पध ग म	ग — सा सा
मे रे म न	अ ट क्यो ऽ	सुं ऽ ऽ ऽ ढ र	ध्या ऽ ऽ न
०	३	×	२

अंतरा

प प सां —	सां सां रें सां	सां सां नि प	प निध सां नि
नि स आ ऽ	स र मो हे	प ल क न	ला ऽ ऽ ग त
०	३	×	२

પ પ સાં —	સાં સાં રેં સાં	સાં સાં નિ પ	પનિ સાંરેં સાં નિ
નિ સ બા ડ	સ ર મો હે	પ લ ક ન	લાડ ડડ ગ ત
૦	૩	×	૨
નિ સા ગ મ	પ — નિ સાં	નિસાં ગરેં સાં નિધપ	મધ પમ ગરેં સા
નિ ક સો ડ	બા ડ ત પ	રાડ ડડ ડડ ડડ	ડડ ડડ ડડ ન
૦	૩	×	૨

(આ રાગના પહેલાં ગાયન સાથે જે તાનો આપેલી છે તે આ ગાયન સાથે પણ લઈ શકાય છે.)

મ. રાગ ખમાજ.

આરોહણવરોહસ્વરપ.

સા, ગમપ, ધનિસાં | સાંનિ ધપ, મગરેસા.

પકડ:— નિ ધ, મપધ, મગ.

વાદી — ગંધાર, સંવાદી — નિષાદ.

ગાવાનો સમય :— રાત્રીનો બીજો પ્રહર.

ખમાજ—ત્રિતાલ (હુમરી)

સ્થાયી.

ગમ (સખિ				
પ નિ સાં સાં	સાં નિ ધપ નિ	નિ ધપ ગ મ	ગ — — ગમ	
મે રો મ ન	લી ડ નોડ સ	લો નોડ સ જ	ના ડ ડ સખિ	
૨	૦	૩	×	
પ નિ સાં સાં	સાં નિ ધપ સાં	નિ ધપ ગ મ	ગ — — —	
મે રો મ ન	લી ડ નોડ સ	લો નોડ સ જ	ના ડ ડ ડ	
૨	૦	૩	×	

नि प नि सांरि	नि सां पध सां	नि धप ग म	ग - - - गम
मे रे म नड	ली ड नोड स	लो नोड रा ञ	ना ड ड सभि
२	०	३	×
प ग म गरे	नि — सा सां	नि धप ग म	ग — — —
मे रे म नड	ली ड नो स	लो नड स ञ	ना ड ड ड
२	०	३	×

अंतरा.

ग म ध नि	सां — नि सां	नि नि सां सां	सांनि सां नि ध
सां ड व री	सू ड र त	र स ल री	भूड ड र त
०	३	×	२
ग गम निध नि	सां धनिसां नि सां	गम धनि सां निसां	निनिसांसांनिसांनिध
भां डड वड री	सू डड र त	सां ड वरी सू रत	रस लरी भूड रत
०	३	×	२

ગ મ નિધ નિ	ધનિસારિ નિ સાં	પ નિ સાં સાં	સાંનિ સાં નિ ધ
સાં ડ વડ રી	સૂડ ડડ ર ત	ર સ ભ રી	મૂડ ડ ર ત
૦	૩	x	૨
મ — ગ મ	પ પ નિ નિ	સાંનિ સાં નિ ધ	મ ધ નિ સાં
ખં ડ સી ડ	ત ટ જ મુ	નાડ ડ ડ ડ	મે રો મ ન
૦	૩	x	૨
સાં નિ ધપ સાં	નિ ધપ ગ મ	ગ — — મમ	પ નિ સાં સાં
લી ડ નોડ સ	લો નેડ સ જ	ના ડ ડ સખિ	મે રો મ ન
૦	૩	x	૨

સ્થાઈના આલાપ અને તાનો

૧ સાં નિ ધપ સાં	નિ ધપ ગ મ	ગ — — ગ	મ મ — પમ
લી ડ નોડ સ	લો નેડ સ જ	ના ડ ડ સ	લો ને ડ સજ
•	૩	x	૨

२ ग सा — सां	नि धप ग म	ग — — ग	म म — प म
ना ड ड स	लो नेड स ञ	ना ड ड स	लो ने ड स ञ
०	३	×	२
३ ग — — सा	गमप प — गम	ग — — गम	पधनि धप — गम
ना ड ड स	लेड ने ड स ञ	ना ड ड स ड	लोड ने ड स ञ
०	३	×	२
४ ग — — गम	पसां नि धप गम	ग — — गम	प नि सां सां
ना ड ड स ड	लोड ने ड स ञ	ना ड ड स ञि	मे रे म न
०	३	×	२
प सां नि धप सां	नि धप ग म	ग — — गम	प नि सां रे
ली धि नोड स	लो नेड स ञ	ना ड ड स ड	लो ने स ञ
०	३	×	२
५ नि सां प सां	नि धप ग म	ग — — गम	प नि सां गं
ना ड ड स	लो नेड स ञ	ना ड ड स ड	लो ने स ञ
•	३	×	२

७ नि सां प सां	नि धप ग म	ग - - गम	
ना ड ड स	लो नेड स ञ	ना ड ड सञि	
०	३	×	
प नि सां सां	सां नि धप सां	नि धप ग म	ग - - -
मे रे म न	ली ड नोड स	लो नेड स ञ	ना ड ड ड
२	०	३	×
८ गम पध निध पम	गरे सा - स	लो नेड स ञ	ना ड ड ड
२	०	३	×
९ गम पध निध पम	गरे सा - -	गम पध निसां निध	पम गरे सा -
२	०	३	×
१० गम पध निसां रे सां	निध पम ग स	लो नेड स ञ	ना ड ड ड
२	०	३	×
१० गम पध नि -	धप गम ग स	लो नेड स ञ	ना ड ड ड
२	०	३	×
११ गम पध निध निध	पम गम ग स	लो नेड स ञ	ना ड ड ड
२	०	३	×

૧૨ ગમ પધનિસાં-નિ	ધપ ગમ ગ સ	લો નેડ સ જ	ના ડ ડ ડ
૨	૦	૩	x
૧૩ પમ ગમ ગ ડ	પમ ગમપધ નિધ	પમ ગમ ગ -	પમ ગમપધનિસાં
૨	૦	૩	x
નિધ પમ ગ ડ	ગમ પધનિસાંડસ	લો નેડ સ જ	ના ડ ડ સખિ
૨	૦	૩	x
૧૪ મે રો મ ન	લી ડ નો ડ	નિસા ગમ પધ પમ	ગમ પધનિધ પમ
૨	૦	૩	x
ગમ પધનિસાં રેસાં	નિધ પમ ગ સ	લો નેડ સ જ	ના ડ ડ સખિ
૨	૦	૩	x
મ રો મ ન	લી ડ નોડ સ	લો નેડ સ જ	ના ડ ડ ડ
૨	૦	૩	x

અંતરના આલાપ અને તાનો.

૧૫ સાં ડ વ રી	સૂ ડ ર ત	સાં ડ ડ ડ	નિ ધ નિ સાં
૦	૩	x	૨

१६ सां ड व री	सू ड र त	सां (सां) नि ड	धप गम ग ड
०	उ	x	र
गम पध सां नि	धप गम ग ड	गम पध नि ध	नि ड सां ड
०	उ	x	र
१७ सां ड व री	सू ड र त	गम पध निसां ड	निध पम गरे सा
०	उ	x	र
१८ सां ड व री	सू ड र त	सांरेंसांनि धनि धप	मध पम गरे सा
०	उ	x	र
१९ सां 'ड व री	सू ड र त	सांनि धप निध पम	धप मग पम गरे
०	उ	x	र
२० सां ड व री	सू ड र त	गम धनि सां ड	धनि सां धनि सां
०	उ	x	र
२१ सां ड व री	सू ड र त	गम धनि सां ड	धसां निध पधनिसां
०	उ	x	र
२२ सां ड व री	सू ड र त	गप मग रेंग ड	धसां निध पध ड
०	उ	x	र

२३ सां ड व री	सू ड र त	र स ल री	भू ड र त
०	३	x	२
गम पध निसां ड	धसां निध पध निसां	पध सांरें गं सां	धसां निध पनिध प
०	३	x	२
२४ सां ड व री	सू ड र त	र स ल री	भू ड र त
०	३	x	२
धसां निध पनि धप	मध पम गप मग	साग मप गम पध	मप धनि पध निसां
०	३	x	२
२५ सां ड व री	सू ड र त	धसां निध पध निसां	निध पम गरै सा
०	३	x	२
निसा गम पध पम	गम पध निध पम	गम पध निसा निध	पध सांरें गरै सां
०	३	x	२
२६ सां ड व री	सू ड र त	र स ल री	भू ड र त
०	३	x	२
धसां निध पध निसां	निध पम गरै सा	निसा गम पध पम	गम पध निध पम
०	३	x	२

गम पधनिसां निध	पध सांरिं गंरिं सां	निसां गंमं पंमं गंरिं	सां नि धप मग रेसा
०	३	×	२
गम धनि सां गम	धनि सां गम धनि	सां — नि सां	
सांड वरी सु सांड	वरी सु सांड वरी	सु ङ र त	
०	३	×	



સ્વર વિસ્તાર. (રાગ દશક આલાપ)

(નીચે આપેલા સ્વર વિસ્તાર દરેક રાગના રાગ દશક આલાપ છે, તે ગાયનની શરૂઆત કરતાં પહેલાં લેવાના છે.)

૧. રાગ યમન.

૧. ગરેસા, નિરેસા, નિરેગ, રેગ, મંગ, પમંગ, ધપમંગ, રેગરે, નિરેસા.
૨. નિરેગમપ, ગમપ, મપધપ, નિધપ, સાંનિધપ, સારેંસાંનિ ધપ, નિધપ, ધપમંગરે, ગરે, પ, રે સા.
૩. નિરેસા, નિરેગમપ, રે, સા, નિરેગમપધનિ, ધપમંગરે, સા, નિરેગમ-પધનિસાં, નિધપમંગરે, નિરેગમપ, રે, સા.
૪. નિરેગમપધનિ, નિધપમંગમપધનિસાં, સાંનિધનિસાં, સાંનિધનિરેં, સાં, નિરેંનિ, ગં, રેં, સાં, સાં(સાં)નિધ મધનિધપ, પ(પ)મંગ, રેગ, રે, પ, રે, નિરેસા.
૫. ગગપધપ, સાં, નિરેંસાં, નિરેંગ રેંસાં, નિરેંગમપ, રેં, સાં, ગરેંસાં, રેંસાં, નિધ, મધનિધપ, પ(પ)મંગરે, ગરે, પ(પ)રે, સા.

२. राग लूपाली.

१. सा (सा) ध, सारैग, रैग, प, ग, धपगरे, सां, सां(सां) ध, सारैग.
२. सारैगरे, गपगरे, गपधपगरे, गपधसांधपगरे, गपधसांरैसांधपगरे, गरेसाध, सारैग.
३. सा(स)ध, सारैग, रैग, सारै, सारैग, प, ग, धपग, गपधसां, धपग, गपधसांरैसांधपग, गपधसांरैगरेसां धपग, गपधसां धपग, धपग, रैग, सारै, सारैग, रै, सा.
४. गगपधसां, सांरैसां, सां(सां)ध, पधसांरैगरेसां.
५. सारैगपधसांपधसां, गपधसांपधसां, सांरैसां, सां(सां)ध, पधसांरैग, रैग, सांरै, सांरैग, रैसांध, पधसां.

३. राग काशी.

१. सा, रैरैग, सारैप, मपधमप, गरे, रैगरेमगरेसानि, सासारैरैग, सारैप.
२. सासारैरैग, सारैप, मपधमप, मपधनिधप, मपधनिसानिधप, मपधनिधप, मपधमप, गरे, रैगमपधनि, धपमगरे रैगमगरे, ग, सा.
३. सारैगरे, सांरैम, गरे, सारैगमपमगरे, रैमपधमपमगरे रैमपधनि, धपमगरे, रैमपधमप म, धपमगरे, रैगरेगम, गरे, रैगसांरै निसा,
४. सारैग, सारैप, रैगसारैप, सारैमपधमप, मपधनि पधमप, मपधनि

सांनिधपमप, सांनिधनिधपमप, रेमपधम पम, गरे, रेगमगरे, रेगसा रे

निसा, निधपमगरे, रेगरेमगरे, रेगसरेप.

५. म, पध, नि, सां, सांनिधनिम्रां, सांनिधनिरे, सांरेसंनिधनिसांरेगं,
रे, रेगं, रेगंमं, गरे, गरे, रेसांनिधनिसां.

४. राग षड्जाग.

१. निसागमग, गमप, मगमग, गमपनि, पमगमग, सा.
२. निसागमग, गमप, मगमग, गमपनि, पमगमग, गमपनि, सां, नि,
पमगमग, निसागमपमधपमगमग, सा.
३. सा, गसा, पमगमग, सा, नि, पमगमग, सा, सां, नि, प, रे,
सां, नि, पमगमग, निसागमपमधपमगमग, सा.
४. निसा गमग, पमगमग, धपमगमग, निधपमगमग, गमपनिसांरेसां
निधपमगमग, निसागमपमधपमगम, पमग, सा.
५. गमपनि, निधपमगमपनि, पनिसां, निसांगं, सां, निसांगंमं गं सां,
निसांगंमं पमं गंमं, गं, सां, सां(सां) नि, प, पमगमपनि, सां.

५. राग ञ्मा७४.

१. नि॒सागमप, म, नि॒ध, मपध, मग, धनि॒सां, सांनि॒धप, मगरे॒सा.
२. नि॒साग, मग, पमग, नि॒ध, मपध, मग, प, मगरे॒सा.
३. नि॒सागमप, मग, गमपधनि॒, धपमग, गमपधनि॒सां, नि॒, धपमग,
सां, नि॒, धपमग, नि॒, धपमग, प, मग, मगरे॒सा.
४. मगरे॒सा, पमगरे॒सा, नि॒धपमगरे॒सा, सां, नि॒धपमगरे॒सा, सागमप,
गमपध, मपधनि॒, पधनि॒सां.
५. गमधनि॒सां, सां, नि॒धपधनि॒सां, पधसा॒रेगं, सां, सांगंमं॒गं, सां
सां (सां) नि॒ध, रेसांनि॒ध, पधनि॒, धप गमग, गमपधनि॒सां,
नि॒धप, गमग, रेसा.



સંગીતના પ્રાથમિક અભ્યાસ માટે

ચોજ કર્તાનું લખાણેલું પુસ્તક

સંગીત પ્રવેશિકા

કિંમત આઠ આના



ગણવાનું ટિકાણું :—

શ્રી જીવકોર વનિતાવિશ્રામ,

ખાડિયા : અમદાવાદ.

